

Zdaniem prezesa KRIR

Paliwo rolnicze

Czytaj na stronie 2

Czy szkoła zawodowa może być atrakcyjna dla młodzieży?

Czytaj na stronie 2

Turystyka szansą rozwoju obszarów wiejskich

Czytaj na stronie 4

Czas na odnawialne źródła energii

Czytaj na stronie 5

Partnerzy medialni

Polska Wieś **agro news**
TELEWIZJA INTERAKTYWNA
www.agronews.com.pl

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pozostaną w naszej pamięci

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych w imieniu samorządu rolniczego złożył hołd tragicznie zmarłemu 10 kwietnia w wyniku katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem Prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu oraz jego Małżonce Marii Kaczyńskiej. Członkowie zarządu KRIR na czele z prezesem Wiktorem Szmulewiczem 14 kwietnia wpisali się do księgi kondolencyjnej wystawionej w Pałacu Prezydenckim oraz uczestniczyli 17 kwietnia w Warszawie w symbolicznym pożegnaniu wszystkich, którzy zginęli w drodze na uroczystości do Katynia. Wielcy Polacy, którzy zginęli w tej strasznej katastrofie, pozostaną w naszej pamięci – podobnie jak pamiętamy o Polakach, ofiarach zbrodni katyńskiej. To niewyobrażalna strata dla całego polskiego społeczeństwa.



Do niedawna jeszcze polska wieś była pszenno – buraczana. Dziś ma szansę stać się zagłębieniem wiatrowym. Nasz kraj posiada dobre warunki do rozwijania energetyki wiatrowej (najlepsze są na północnym wschodzie i Pomorzu). Średnia prędkość wiatru na wysokości 50 metrów mieszcząca się w przedziale 5,5 do 7,0 m/s na znacznym obszarze kraju (75%) powoduje, że Polska jest jednym z najbardziej obiecujących rynków w Europie.

Energetyka wiatrowa to aktualnie jedyna technologia odnawialna w Polsce ciesząca się dużym zainteresowaniem inwestorów. W całym kraju przygotowuje się wiele projektów dużych farm wiatrowych. Projekty te mogą zostać ukończone w nieodległej przyszłości i stanowić znaczący wkład w wypełnienie celów dla Polski nałożonych nową Dyrektywą OZE (odnawialnych źródeł energii) – mówi **Jarosław Mroczek**, prezes Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej.

W Polsce obecnie działają 22 farmy wiatrowe. Ponadto na terenie całego kraju występują pojedyncze turbiny lub grupy turbin.

Natomiast na podstawie ilości wniosków koncesyjnych dla farm wiatrowych otrzymanych przez Urząd Regulacji Energetyki w najbliższej przyszłości oczekuje się dużego wzrostu mocy zainstalowanej w tym sektorze.

– W okresie do roku 2013 obecnie dostępne mechanizmy wsparcia, w tym fundusze spójności UE (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko) oraz fundusze strukturalne (Regionalne Programy Operacyjne), będą wspierać rozwój energetyki wiatrowej. Przewiduje się, że najbardziej dynamiczny wzrost sektora nastąpi w latach 2014–2020, gdy dostępna będzie jeszcze większa pula środków z funduszy unijnych,



w szczególności funduszy strukturalnych – dodaje prezes Mroczek.

Dlatego też Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej przewiduje bardzo dynamiczny wzrost mocy zainstalowanej w energetyce wiatrowej, do poziomu około 13 GW

w roku 2020. W skład tej wielkości wchodzi prawie 11 GW na lądzie, 1,5 GW offshore oraz 600 MW w małych elektrowniach wiatrowych.

Szkoda tylko, że na rozwoju energetyki wiatrowej najmniej

Perspektywy rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce

zarobią rolnicy, ponieważ nie stać ich na wyłożenie grubych pieniędzy na budowę na swoim terenie farm wiatrowych. Inwestorami są przede wszystkim specjalistyczne firmy (często z zagranicznym kapitałem), których przedstawiciele już dziś jeżdżą po całym kraju w poszukiwaniu miejsc, gdzie warunki wietrzne są najbardziej korzystne.

Rolnik może mieć tylko zysk z dzierżawy pól (umowy zawierane są na okres 30 lat) przeznaczonych pod budowę masztów.

l to najczęściej dopiero gdy ruszy produkcja megawatów. Wówczas to zgodnie z podpisaną umową może wybrać cenę gwarantowaną lub 2% od wytworzonej energii. Zanim to jednak nastąpi wpływ z dzierżawy mają najczęściej charakter symboliczny.

WOP

Czy szkoła zawodowa może być atrakcyjna dla młodzieży?

Odpowiada
ZBIGNIEW
WŁODKOWSKI
– podsekretarz stanu
w Ministerstwie
Edukacji Narodowej



Według „Rocznika statystycznego RP” z 2009 roku w naszym kraju są 2172 gminy zamieszkałe przez ludność wiejską. To ogromna rzesza ludzi, w tym także młodzieży kształcącej się. Przeważająca większość z nich wybiera edukację w szkołach zawodowych – w roku szkolnym 2009/2010 było to ponad 53%. Często pojawia się pytanie: co Polska może zaoferować młodym ludziom z tych obszarów? To zagadnienie zajmuje ważne miejsce w założeniach programowych Polskiego Stronnictwa Ludowego. Wiemy wszyscy, że uczniowie ze wsi i małych miasteczek mają mniejsze możliwości wyboru ścieżki edukacyjnej i dostępu do dóbr kultury, niż ich koleżanki i koledzy z wielkomiejskich ośrodków. Wynika to z różnych przyczyn: w małych miejscowościach jest mniej szkół, przez co wybór jest mocno ograniczony, ale także mniejsze gminy są zazwyczaj mniej zasobne. Na szczęście można zaobserwować powolną, lecz systematyczną zmianę na lepsze. Gminy wiejskie i wiejsko-miejskie coraz częściej pozyskują środki zewnętrzne, które inwestują również w sektor edukacyjny. Uzyskane dofinansowania przeznaczone są na remonty szkół, zakup pomocy naukowych, w tym często nowoczesnego sprzę-

tu komputerowego oraz wyposażenia pracowni i warsztatów. Niebagatelną rolę odgrywają też stypendia dla uczniów szczególnie zdolnych. Jako przedstawiciel PSL w resorcie edukacji poniżej prezentuję Państwu działania, jakie podejmujemy w celu wyrównania szans edukacyjnych w kraju. Ponieważ – jak wspominałem – istotny udział w strukturze edukacyjnej wsi ma kształcenie zawodowe, chcę przybliżyć Czytelnikom propozycje Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym zakresie.

Chcemy, aby szkoła zawodowa była szkołą pozytywnego wyboru. Co to oznacza? Podejmujemy działania, które mają przywrócić szkolnictwu zawodowemu jego rangę. Celem wprowadzanych zmian jest solidne i rzetelne przygotowanie absolwenta szkoły zawodowej do funkcjonowania w dorosłym życiu na rynku pracy. Chcemy wyposażyć uczniów w odpowiedni zasób wiedzy ogólnej, której wymaga się obecnie od pracownika. W jej zakresie mieszczą się takie umiejętności,

jak samodzielność, kreatywność i gotowość do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez kształcenie ustawiczne. Jednocześnie chcemy podnieść poziom kształcenia praktycznego poprzez wzmocnienie współpracy szkół z pracodawcami. Pozwoli to na naukę zawodu w warunkach rzeczywistego wykonywania pracy, na najnowszym dostępnym sprzęcie i materiałach. Wyeliminowany w ten sposób zostanie częsty wśród absolwentów problem nieaktualnej wiedzy technicznej i brak umiejętności obsługiwanie nowoczesnych maszyn. Wzmocnieniu pozycji ucznia kończącego szkołę zawodową posłuży również nowy system zewnętrznych egzaminów zawodowych. Wyniki takiego egzaminu będą porównywalne w skali kraju, dzięki czemu pracodawca będzie miał miarodajną ocenę umiejętności przyszłego pracownika.

Opisane powyżej zmiany są efektem konsultacji, jakie MEN prowadzi ze środowiskami samorządowymi i nauczycielskimi oraz pracodawcami. Od stycznia tego roku do kwietnia odbywa się cykl wojewódzkich konferencji poświęconych tym zagadnieniom. Dzięki zgłaszanym podczas tych spotkań uwagom możemy uwzględnić specyfikę poszczególnych regionów kraju, a także przybliżyć lokalnym środowiskom ideę planowanej modernizacji. Jestem przekonany, że podjęte przez Ministerstwo działania będą służyły nie tylko podniesieniu jakości kształcenia w Polsce, ale także wyrównaniu dysproporcji pomiędzy dużymi ośrodkami miejskimi a małymi miejscowościami.

Kapustne tylko w opakowaniach

Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy SA w Broniszach jako pierwszy w Polsce wprowadza sprzedaż hurtową kapustnych w opakowaniach. Jedynie te warzywa w okresie maj – wrzesień (sprzedawane do konsumpcji) trafiały na rynki hurtowe wraz z liśćmi okrywowymi, przywożone luzem. W całej Europie Zachodniej dystrybucja tych warzyw do sprzedaży detalicznej odbywa się w opakowaniach.

– Na decyzję o wprowadzeniu opakowań w obrocie hurtowym kapustnymi wpływ miały między innymi postulaty kupców zaopatrujących się w Broniszach oraz kłopotliwe do przetworzenia ilości masy organicznej.

Od tego roku wszystkie warzywa będą sprzedawane w opakowaniach, podobnie jak ma to miejsce na wszystkich europejskich rynkach.

Dzięki tym decyzjom dostawcy warzyw kapustnych będą mieli mniejszą opłatę, bowiem nie płacą już tzw. opłaty dodatkowej pobieranej w związku z koniecznością utylizacji liści. W 2009 roku dystrybutorzy tych produktów zostawili w Broniszach prawie 400 tysięcy złotych tytułem właśnie opłat dodatkowych – mówi **Małgorzata Skoczewska**, rzecznik prasowy WR-SRH SA w Broniszach.

Dotychczas bowiem producenci i dystrybutorzy dostarczali do Bronisz kapustę, kalafiory i brokuły łądo-



wane bezpośrednio na samochody dostawcze bez jakichkolwiek opakowań. Liście po ogłowionych warzywach były pozostawiane na placu. W ubiegłym roku ilość odpadów organicznych pochodzących z tych dostaw przekroczyła 4 tys. ton, czyli ponad połowę wszystkich odpadów RH Bronisze.

Jak podkreśla **Grzegorz Hempowicz**, prezes Stowarzyszenia Polskie Rynki Hurtowe, wprowadzenie jednolitych standardów handlowych w obrocie warzywami kapustnymi jest tylko kwestią czasu. Są one dobrze znane, trudniej z ich egzekucją. Na wielu rynkach hurtowych w Polsce zakres ich stosowania jest bardzo zróżnicowany. Stowarzyszenie wspiera wszystkie inicjatywy zmierzające do ich egze-

kwowania, co jest jednak niezwykle trudne ze względu na rozdrobnioną sferę podaży i brak zorganizowanych rynków pierwotnych (producentkich) oraz znaczny odsetek dostawców incydentalnie związanych z rynkami hurtowymi.

W Broniszach rocznie sprzedaje się ponad 35 tysięcy ton warzyw kapustnych pochodzących z produkcji krajowej. Na Rynek Hurtowy w Broniszach wjeżdża rocznie ponad 12 tysięcy samochodów z warzywami kapustnymi. Stałych dostawców jest ponad 1300, a w sezonie, w ciągu doby, ok. 150 samochodów o ładowności powyżej 2 ton sprzedaje kapustę.

WOP

Zdaniem prezesa KRIR

Paliwo rolnicze

Kancelaria Sejmu RP przekazała do Biura Krajowej Rady Izb Rolniczych w ramach prowadzonych konsultacji społecznych poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Nowelizacja zakłada zwiększenie limitu zwrotu części kosztów związanych z zakupem paliwa rolniczego dla gospodarstw produkujących zwierzęta poprzez podwyższenie przelicznika średniego zużycia do 100 l/ha użytków rolnych.

Zdaniem zarządu KRIR prace legislacyjne nad projektem zmiany ustawy w omawianym zakresie powinny być również okazją do przeprowadzenia aktualizacji faktycznych kosztów zakupu paliwa rolniczego i ich stosunku do osiągniętych przez producentów dochodów. Obserwowany bowiem od dłuższego czasu spadek opłacalności produkcji rolniczej w sposób niekorzystny odbił się na tych proporcjach, dlatego należałoby rozważyć również zwiększenie wartości stałej średniego zużycia paliwa branej obecnie pod uwagę przy określaniu limitu stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego.

Ponadto, zgodnie z wyliczeniami Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, wg stanu na koniec 2007 roku szacunkowe zużycie paliwa w rolnictwie przez wybrane gru-



py środków energetycznych wyniosło 126 litrów/ha użytków rolnych. Wartość ta zatem nie koresponduje zarówno z obowiązującym obecnie przelicznikiem jednolitym (86), jak i zaproponowanym w projekcie ustawy przelicznikiem dla gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą (100). Dlatego też naszym zdaniem powinno się również rozważyć możliwość zwiększenia wartości średniego zużycia paliwa stosowanej przy obliczaniu limitu zwrotu podatku akcyzowego za zakupione paliwo rolnicze zarówno dla gospodarstw zwierzęcych, jak i gospodarstw o profilu produkcji roślinnej.

0 WPR w Berlinie

Z inicjatywy Deutcher Bauernverband (DBV) w dniach 23 – 24 marca spotkali się dyrektorzy rolniczych organizacji członkowskich Komitetu Copa. Debacie poświęconej Wspólnej Polityce Rolnej po 2013 r. uczestniczyli przedstawiciele organizacji rolniczych z Danii, Francji, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii oraz Polski. Krajową Radę Izb Rolniczych reprezentowała **Katarzyna Szczepaniak**, dyrektor biura zarządu KRIR w Warszawie. W spotkaniu wzięł udział również **Pekka Pesonen**, sekretarz generalny Komitetów Copa-Cogeca.

– Wszyscy uczestnicy debaty zgodnie potwierdzali konieczność utrzymania silnej polityki rolnej po 2013 roku jako narzędzia zapewniającego kontynuację produkcji rolnej w Europie. Wśród argumentów za WPR wymienionych przez przedstawicieli polskich organiza-

cji rolniczych znalazła się konieczność zapewnienia samowystarczalności produkcji żywności w Unii Europejskiej jako strategicznego elementu gospodarki Wspólnoty. Dyskutując nad możliwościami usprawiedliwienia w oczach całego społeczeństwa kontynuacji wsparcia bezpośredniego rolników, podkreślono wysokie koszty towarzyszące działalności rolniczej związane m.in. z wymogami jakościowymi i środowiskowymi, pozaprodukcyjną rolą rolnictwa oraz wymuszającym mniejszą skalę wytwarzania wysokim zagęszczeniem ludności na kontynencie. Stwierdzono też, że dotychczasowe doświadczenia z ograniczeniami produkcji (przykład cukru) nie przyniosły korzystnych zmian w cenach płaconych przez konsumentów – mówi **Adam Stępień** z Biura KRIR.

Opracował: WOP

Czasopismo
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Ukazuje się raz w miesiącu.

Polska Wieś

Wydawane i redagowane na zlecenie
Krajowej Rady Izb Rolniczych przez zespół „Poradnika
Rolniczego”.

Kolportaż – czasopismo dostępne razem
z tygodnikiem „Poradnik Rolniczy”

Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Tel.: (022) 623 21 65, fax (022) 623 11 55; www.krir.pl

Red. Nacz. Wojciech Petera, tel.: 0606 396 747
e-mail: wojciech.petera@wp.pl
polskawies@poradnik.net.pl

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o katastrofie lotniczej koło Smoleńska,
w której zginęli

**Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
i Jego Małżonka**

oraz

**Reprezentanci Najwyższych Władz Państwowych,
Rodzin Katyńskich, Duchowieństwa,
Parlamentarzyści,
Wybitni Przedstawiciele Środowisk Politycznych,
Dowódcy Wojskowi.**

Naród Polski poniósł wielką stratę

Łączymy się w bólu
z **Bliskimi**
Osób, które zginęły.

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych

**Panu Prezydentowi, jego Żonie,
wszystkim tym, którzy w tak tragiczny sposób od nas odeszli
na wieczną pamięć te kilka słów poświęcam**

10 kwietnia, najczarniejsza godzina wybiła nad Polską.
Nikt nawet swoich łez nie kryje.
Cały świat nam współczuje
Pan Prezydent Narodu Polskiego nie żyje
96 ofiar najprzedniejszej polskiej elity ginie
Pod Smoleńskiem w katastrofie Tupolewa
Choć nam serce pęka z żalu to jednak dalej żyć trzeba
Ziemio Katyńska, ziemio, która jesteś Polską krwią przesiąknięta
Stałaś się nam tak bliska i męczeńska i święta
Żadna ziemia w taki sposób tyle istnień ludzkich nam nie zabrała
Czy tamta ofiara z najprzedniejszej elity oficerów była za mała?
Tylu synów, braci ojców powrotu do ojczyzny czekali
Tak bestialsko zostali wymordowani
I na zawsze w Tobie zostali
I choć przez wielu może jesteś przeklęta
To dla nas zarazem jesteś tak bliska, święta
Twoje drzewa wrosły naszym braciom w ich serca korzeniami
Zostali daleko od bliskich rodzin i dzieci, zostali sami
I choć w Polsce rodzina oplakuje ich i się smuci
To tylko ptaszek przyleci i jakąś melodię im po Polsku zanuci
Ale gdy się zastanowimy, co ziemia katyńska winna była
Ona ich tylko przyjęła, jak rodzona matka swym płaszczem okryła
To stało się za sprawą jednego człowieka, któremu władzy było mało
On jednym swym podpisem rozkazu nakazał wymordować –
Polską wojskową najprzedniejszą elitę całą
I na lata okrył hańbą kraj, który nie jest temu winien
Bo przecież tak naprawdę nie był nawet jego synem
Co jesteśmy ci winni, że musiało dojść do tego
Że sobie dołożyłaś 96 najpiękniejszych kwiatów z Narodu Polskiego
70 lat minęło, a tamta rana jeszcze się nie zablizniła
A Ty na nas następną tak straszną tragedię sprowadziłaś
Czy ta mgła w tym czasie tam być musiała
Że teraz swych bliskich oplakuje Polska cała
Dziś nie tylko Polska oplakuje i pogrążona w strasznej żałobie
Ale cały Świat nie może wyobrazić tego sobie
Wszyscy nam współczują, wszyscy są z nami
Nawet ci co tysiące kilometrów od nich mieszkamy
Dziś im więcej o tym wszystkim myślę —
Tym bardziej zrozumieć tego nie mogę
Co to się tak naprawdę w naszym kraju dzieje
Że jedna trwoga goni nam drugą trwogę
A może to jest taki dobitny dla nas znak z nieba
Dla tych co pana Prezydenta szkalowali
Że naród wybrał ich do parlamentu
By z poszanowaniem praw Bożych i godności ludzkiej
Dla dobra ojczyzny i narodu pracowali
Żeby budować taki system który jest dla ludzi
Żeby w sercach ludzkich zaufanie budził
Aby cały naród ramię przy ramieniu
Budował ład i pokój w pokorze i wspólnym zrozumieniu
By z wysokości wzrostu jedni drugich na marginesie nie umieszczali
Niech wszyscy są jednakowi i ci wielcy i ci mali
Przed krzyżem do swego Pana
10 kwietnia Polska znów padła na kolana
I z pełnym żalu sercem wszyscy chodzą od rana
Żal serca nasze przepelnia
A serce boli jak rana
To śmierć pana Prezydenta i wszystkich pasażerów Tupolewa
Jako ofiara za ojczyznę niech będzie ofiarowana
Jak pan Prezydent z Żoną i wszystkimi którzy tak tragicznie zginęli
U bram niebios Twoich stanie
z głębi serc naszych prosimy w pokorze
Miej nad nimi litość Panie
Ten dzień dzisiejszy dla nas choć niepojęty
Bolesne nam niesie przesłanie
to dzień w którym wszyscy powinni
Ukorzyć przed Tobą się Panie
To dzień śmierci tylu istnień
Najpiękniejszego kwiatu Narodu Polskiego
Niech zadrzą ziemskie opoki
Niech zadrzą serca nas wszystkich
Spowite w smutek głęboki
Dziś znów proszę nasze ślemy do Ciebie
Dobry nasz Ojciec w niebie
Otwórz im niebios podwoje
Okaż im miłosierdzie swoje
W pokorze Cię błagamy zmiłuj się nad Nimi
Zmiłuj się nad Ich rodzinami
Daj Im swoje ukojenie aby było mniejsze ich cierpienie A zmarłych
przyjmij Ich wszystkich do siebie daj Im wieczny odpoczynek i pokój
w niebie

Michał Lipiński
Podlaska Izba Rolnicza

Z kazań księdza Jarka

„Teraz, o Władco, pozwól odejść słudze Twemu w pokoju, według Twojego słowa. Bo moje oczy ujrzają Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich narodów: Światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego Izraela” /Łk 2, 29-32/

Słowa starca Symeona wypowiedziane w momencie jego spotkania z Dzieciątkiem Jezus jakoś dziwnie tkwią w mych myślach krążących wokół tragedii, jaka spotkała nas 10 kwietnia br. Zapewne większość z nas w tych ostatnich dniach zadaje sobie wiele pytań, gro z nich ma bezpośredni związek z faktem śmierci przemijania. W wielu dyskusjach dopatrujemy się jej przyczyn i sensowności, a nawet sięgamy do niezdrowych

emocji, dopatrując się spisku. Natomiast w słowach starca Symeona słyszemy o całkiem innym obliczu śmierci, która staje się gotowością odejścia z tego świata po wypełnieniu misji zleconej przez Stwórcę.

Stając wobec śmierci, w dodatku tak tragicznej, zapominamy o jej prawdziwym obliczu związanym z nieśmiertelnością, obliczu, które Bóg ukazuje nam już na pierwszych stronach Starego Testamentu. W ogrodzie Eden człowiek zostaje sprowokowany przez szatana i zrywając owoc z drzewa zakazanego nadużywa wolności, a tym samym na własne życzenie traci dostęp do drzewa życia, traci nieśmiertelność. Od tamtych wydarzeń zaczynają człowieka nękać choroby, cierpienie i śmierć, jednak należy pamiętać, że śmierć nie jest chciana przez Boga, a wynika z samowoli człowieka, który chciał być jak Bóg.

Tej samowoli, tego bycia bogami jakże dużo w naszych myślach, jakże dużo na co dzień w mediach i w naszych dyskusjach.



W obliczu tej tragedii nie trzeba jednak wstydzić się łez i rozpacz, nie wolno nam także zapominać, że życie na ziemi nie jest łatwe. Należy jednak uświadomić sobie, że każdy z nas ma przed sobą postawione zadanie, pewną misję do spełnienia; misja niektórych z nas dobiegła już końca.

ks. Jarosław Leśniak

Turystyka szansą rozwoju obszarów wiejskich

Polska wieś jest prawdziwą ostoją tradycji i kultury. Obszary wiejskie w Polsce to ponad 93 proc. powierzchni kraju, które są miejscem zamieszkania dla ponad 14 milionów osób. Polska wieś jest nierozdzielnie związana z rolniczym użytkowaniem gruntów, a tym samym prowadzeniem działalności rolniczej. Pracujący w rolnictwie stanowią około 15% ogółu pracujących. Od wielu lat dominującym źródłem dochodów w gospodarstwach domowych na wsi są transfery społeczne (emerytury, renty, zasiłki), a w drugiej kolejności dochody z pracy poza rolnictwem. Oznacza to, że z jednej strony należy wzmacniać możliwość uzyskiwania dochodu z działalności rolniczej, z drugiej zaś wspierać mieszkańców wsi w pozyskiwaniu dochodów z innych źródeł związanych z pracą poza rolnictwem bądź prowadzeniem działalności gospodarczej.

Od wielu lat Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje działania mające na celu tworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki. Działania Unii Europejskiej poprzez swoje programy wsparły ten kierunek naszej polityki. Rolnicy prowadzący działalność agroturystyczną mogli w latach 1995–2007 korzystać z preferencyjnych kredytów, a następnie wsparcia unijnego, w tym także w okresie przedakcesyjnym. Tylko w ramach wdrażanego obecnie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w samym działaniu „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” złożono 2 018 wniosków w zakresie usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem. Działalność agroturystyczna w naszym kraju podlega zwolnieniu podatkowemu od dochodu od osób fizycznych, a wynajem do 5 pokoi wyłączony jest spod przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Tym samym udało się stworzyć bardzo sprzyjające warunki do rozwoju turystyki wiejskiej.

Według wstępnych danych GUS, w Polsce jest 5500 gospodarstw agroturystycznych wpisanych do gminnego rejestru obiektów turystycznych. Łącznie dysponują one ponad 57 tysią-



Tadeusz Nalewajk

camy miejsc noclegowych. To ogromny potencjał ludzi, sił i środków. To baza turystyczna, której nie można bagatelizować. To przedsięwzięcia turystyczne, które posiadają cechy marki i potencjał, by stać się rzeczywistymi produktami markowymi. Przykłady i jednocześnie owoce naszych wspólnych działań mamy okazję obejrzyć na targach.

Obecnie znajdujemy się na półmetku wdrażania zarówno Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, jak i innych programów operacyjnych. Jest to dobra okazja, aby pewne działania ocenić, jeszcze korygować, aby jak najlepiej wykorzystać unijne środki, ale także czas na tworzenie planów na przyszłość, budowanie wizji i nowych koncepcji pod nową perspektywę programową. Trwają właśnie prace nad strategią rozwoju kraju do roku 2020, w tym strategią zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa. Prace nad tymi dokumentami winny konsumować dotychczasowy dorobek i wskazać kierunki na przyszłość. Jednym z takich kierunków jest oparcie turystyki wiejskiej na zasadach komercyjnych – handlowych. W tym celu należy tworzyć produkty turystyczne dostosowane do potrzeb rynku, rozwijać i modernizować infrastrukturę turystyczną o zróżnicowanym standardzie, tworzyć systemy promocji i dystrybucji tych produktów zarówno w kraju, jak i poza jego granicami, organizować zintegrowaną sieć informacji turystycznej i rezerwacji. To jeśli chodzi o inwestycje. W wymiarze społecznym należy rozwijać ideę partnerstw, budować

platformy do wymiany doświadczeń, a także szkolić kadry do obsługi turystów. W partnerstwa, o których mówię, powinni wejść zarówno przedstawiciele samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych, lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych, stowarzyszeń agroturystycznych, turoperatorów i innych przedsiębiorców, wszyscy, którym zależy na rozwoju regionu. Dziś wiemy, że jest to możliwe. W niespełna kilka lat udało się nam utworzyć 338 takich partnerstw, czyli Lokalnych Grup Działania. Przedstawiciele wielu z nich są tu dzisiaj z nami. Jestem przekonany, że z udziałem LGD zwrot w kierunku komercjalizacji oraz podejścia produktowego w turystyce wiejskiej może nabrać tempa. Liczę tu także na dalszą zyczliwość dla sprawy resortu sportu i turystyki. Wpisanie turystyki wiejskiej do katalogu pięciu priorytetowych obszarów turystyki to duże wyzwanie, które musi być wypełnione konkretnymi działaniami. Być może, na wzór LGD, powinniśmy utworzyć nieformalne międzyresortowe partnerstwo poszerzone o przedstawicieli instytucji działających w obszarze promocji i tworzenia wizerunku naszego kraju oraz branży turystycznej.

W dobie globalizacji rośnie zapotrzebowanie na lokalizm, swoistość i autentyzm. Są to wartości obecnie poszukiwane, które pozwalają na zaspokojenie potrzeb emocjonalnych i estetycznych – przygody, ryzyka, odnowienia kontaktów z naturą, zwyczajami czy odmienną kulturą. Polska wieś tym dziedzictwem dysponuje i może się nim szczycić. Dlatego wierzę, że projektowane kierunki działań zyskają akceptację, co więcej, że przełożeniem tego będzie coraz to większe zainteresowanie ofertą turystyki wiejskiej krajowych i zagranicznych podmiotów specjalizujących się w sprzedaży usług turystycznych oraz wzrost liczby turystów odwiedzających terytory wiejskie.

Tadeusz Nalewajk
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Wypowiedź wiceministra rolnictwa

Czas na odnawialne źródła energii

Energetyka stanowi węzłowy czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego. W tej dziedzinie pojawiają się zagrożenia i bariery ekologiczne, wynikające z dwóch przyczyn: niedoboru surowców energetycznych oraz emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw kopalnych. Spalanie węgla dostarcza Polsce najwięcej, bo aż 94% energii elektrycznej, jednocześnie węgiel powoduje też największe zanieczyszczenie środowiska. Kłopotom tym mogą zaradzić odnawialne źródła energii, których dotychczasowy udział w bilansie paliwowo-energetycznym jest znikomy. Dlatego kraje wysoko rozwinięte rezygnują z węgla na rzecz innych surowców. Spalanie węgla zapewnia im jedynie 10% energii.

Poza takimi walorami, jak niewyczerpywalność, nieszkodliwość dla środowiska i niskie ceny, odnawialne źródła energii posiadają same zalety. Energia odnawialna to wielka szansa zarówno dla całej Europy, jak i dla Polski, szczególnie zaś dla wsi i małych miasteczek, bo tam będzie miała największe zastosowanie. W odróżnieniu od źródeł konwencjonalnych, są dostępne na całym świecie, chociaż nie wszędzie w tym samym stopniu. W skali kraju produkcja energii odnawialnej pozwala uniezależnić się od importu paliw, zwiększając tym samym bezpieczeństwo energetyczne. W skali lokalnej umożliwia redukcję nadwyżek w rolnictwie na przykład roślin oleistych, pozwala zagospodarować nieużytki, przyczynia się także do zmniejszenia bezrobocia.



W Polsce z uwagi na dogodny i umiarkowany klimat oraz bardzo dobre położenie geograficzne, istnieje duży potencjał odnawialnych źródeł energii. Niezwykle ważne mogą być biogazownie, czyli przerób odpadów, biomasa i energia wiatrowa, szczególnie na północy. Najwięcej energii odnawialnej produkują województwa pomorskie i kujawsko-pomorskie. Stawiając na rozwój, gospodarstwa mogą same produkować potrzebną dla siebie energię. Dla sektora rolnego zagospodarowanie biogazu to obniżenie kosztów produkcji oraz podniesienie poziomu życia na wsi.

Jedną z szans na zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego jest wykorzystanie potencjału energii pochodzącej z biomasy. Odpadowym i powszechnym nośnikiem energii jest słoma zbóż, a jak wiemy sposób jej zagospodarowania jest różnorodny, ale najczęściej służy jako ściółka i pasza w produkcji zwierzęcej. Słoma jest bardzo cennym źródłem energii, szkoda tylko, że jej nadwyżki są

często wypalane na polach i w ten sposób bezpowrotnie tracone. Nadmiar ten można rozsądnie wykorzystać na cele energetyczne. Dysponujemy dobrymi warunkami do uprawy roślin, z których można otrzymywać płynne biopaliwa. Tanią i bezpieczną produkcję paliwa dobrej jakości zapewniają technologie opracowane i wypróbowane w Polsce. Jednocześnie podczas produkcji powstają wytwoki, słoma do kotłów CO i frakcja glicerynowa. Nasze sposoby to sprawdzone technologie transestryfikacji oleju rzepakowego do paliwa nadającego się bezpośrednio do wszelkich silników diesla – ciągniki, samochody, silniki stacjonarne oraz na smary. Dodatkowym naszym atutem jest ogromny areał ziem nadających się pod uprawę rzepaku. Warto tutaj wspomnieć, że posiadamy również technologie tłoczenia oleju rzepakowego na zimno.

Z kolei w chwili obecnej, we wdrażanym już Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 można odnaleźć działania z o wiele większym budżetem na te cele. Tu chciałbym wspomnieć szczególnie o takich działaniach, jak: „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” – to w kwestii innowacyjności obszarów wiejskich. Natomiast z punktu widzenia potrzeb na budowę instalacji biogazowej najbardziej przydatne jest działanie „Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych”.

Najistotniejszą zaletą odnawialnych źródeł energii pozostaje jednak ich przyjazność dla środowiska oraz fakt, że nie powodują wzrostu koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze i tym samym zwiększenia niepokojących zmian klimatycznych, których ewentualnych skutków nie jesteśmy w stanie w pełni przewidzieć.

Artur Ławniczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Minione tygodnie to jeden z najtrudniejszych okresów w historii naszego kraju. Katastrofa lotnicza, w której zginęła para prezydencka, dowódcy sił zbrojnych, duchowni oraz czołowe postacie polskiej sceny politycznej wraz z osobami towarzyszącymi i załogą to największa tragedia, jaka dotknęła nasz naród w historii powojennej. Polska straciła wielkich patriotów, wspaniałych dowódców. Dla mnie jest to strata na tyle bolesna, iż wśród tych, którzy zginęli, byli moi znajomi, wieloletni współpracownicy, koledzy, z którymi od lat prowadziłem dyskusje polityczne w studiach radiowych i telewizyjnych. Odeszli również moi przyjaciele, posłowie z PSL Wiesław Woda, Leszek Deptuła i Edward Wojtas. To byli wspaniali ludowcy, liderzy w swoich matecznikach, którzy służyli Polsce najpierw jako samorządowcy, a zginęli jako doświadczeni posłowie. Pozostał wielki żal.

Widziane z Brukseli

Posłowie z całej Europy wyrazili swój smutek i współczucie przesyłając kondolencje do wszystkich Polaków pracujących w instytucjach europejskich. Przed siedzibami Komisji i Rady Europejskiej w Brukseli oraz Przedstawicielstwami UE w całej Wspólnocie opuszczone zostały wszystkie flagi Unii, a przed Europarlamentem obniżono również flagę polską.

Poniedziałek, 12 kwietnia, ogłoszony został dniem żałoby; posiedzenia komitetów, komisji, grup roboczych i politycznych we wszystkich urzędach rozpoczęły się uczczeniem pamięci ofiar minutą ciszy.

We wtorek, 13 kwietnia, w PE otworzono wystawę upamiętniającą wydarzenia w Katyniu sprzed 70 lat, która stała się także hołdem dla ofiar tragedii pod Smoleńskiem. Głównym organizatorem wystawy był **Andrzej Przewoźnik**, sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, który również tragicznie zginął w katastrofie. Dlatego wystawę otworzył Ambasador RP **Jan Tombiński**. Kondolencje dla całego narodu polskiego złożyli Przewodniczący KE **José Manuel Barosso**, Przewodniczący PE **Jerzy Buzek**. Wystawa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem przez cały tydzień, przybliżając Europejczykom zbrodnię katyńską. Jednakże cena, jaką przyszło zapłacić za prawdę, okazała się ogromna.

Z inicjatywy Przewodniczącego Buzka w środę, 14 kwietnia, w sali posiedzeń plenarnych w Brukseli odbyła się specjalna uroczystość z udziałem wszystkich deputowanych, szefa Komisji Europejskiej, komisarzy, przedstawicieli prezydencji hiszpańskiej, ambasadorów, a także asystentów i pracowników PE. Odegrano hymny Polski i Unii Europejskiej oraz odczytano nazwiska ofiar, przypominając ich największe zasługi.

Poczynając od dnia katastrofy, codziennie odprawiano Msze Święte w intencji zmarłych, w któ-



rych uczestniczyli, oprócz Polaków i Polonii, przedstawiciele innych krajów europejskich. Nabożeństwo żałobne w piątek, 16 kwietnia, w Katedrze Św. Michała i Guduli zgromadziło przedstawicieli najwyższych władz i instytucji państwowych, duchowieństwa, Wojska Polskiego, organizacji i stowarzyszeń społecznych. Czuliśmy wielką solidarność całej Europy w tych trudnych chwilach.

★★★

Oprócz uroczystości upamiętniających tragedię w Smoleńsku, posłowie normalnie pracowali. Kontynuowano m.in. prace nad kształtem Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2013. Na ostatnim posiedzeniu Komisji ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyła się dyskusja na ten temat, w której specjalny udział wzięli komisarz **Dacian Ciolos**. Przedstawił swój ogólny pogląd odnośnie kierunku, w jakim powinno się rozwijać europejskie rolnictwo i odpowiadał na pytania członków Komisji. Odbyła się również ciekawa konferencja „Przyszłość rolnictwa w UE po 2013”, w której uczestniczył komisarz Ciolos. Debatowano o budżecie na WPR, a także wyzwaniach środowiskowych, z jakimi będą musieli zmierzyć się europejscy rolnicy.

Jarosław Kalinowski
Poseł do Parlamentu
Europejskiego

Rolniczy okrągły stół

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych 14 kwietnia uczestniczył w zorganizowanej w siedzibie resortu rolnictwa w debacie „Okrągłego stołu rolniczego” poświęconej propozycjom zmian kierunkowych w Wieloletnim programie promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008–2014. W spotkaniu zainicjowanym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Marka Sawickiego** udział wzięli również przedstawiciele organizacji branżowych, instytucji rządowych zaangażowanych w realizację polityki energetycznej, a także resortów finansów i gospodarki.

Materiałem wyjściowym do debaty był projekt zmian wspomnianego powyżej programu promocji biopaliw opracowany przez Departament Rynków Rolnych MRiRW na podstawie wniosków przyjętych przez Radę Ministrów w styczniu br. w dokumencie „Kompleksowa informacja na temat realizacji Wieloletniego programu promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008–2014”. Resort rolnictwa w swoim dokumencie zaproponował m.in. korekty zasad przyznawania



ulg w podatku akcyzowym dla biopaliw, wsparcie dla producentów biokomponentów oraz wytwórców półproduktów do ich wytwarzania w ramach pomocy *de minimis* dla przedsiębiorstw, wprowadzenie w dużych aglomeracjach miejskich oraz miejscowościach uzdrowiskowych obowiązku wydzielania stref ekologicznych z bezpłatnym wjazdem pojazdów napędzanych biopaliwami, a także rozszerzenie stosowania ulg w podatku dochodowym poprzez odliczanie od kwoty podatku 19% nadwyżki kosztów wytwarzania biokomponentów nad kosztami wytwarzania konwencjonalnych paliw ciekłych.

Tego samego dnia samorząd rolniczy przedstawił także uwagi do sugerowanych przez ministerstwo rolnictwa zmian w programie. W swoim wystąpieniu zarząd KRIR m.in. poparł inicjatywę resortu w zakresie wprowadzenia ulgi akcyzowej dla biogazu rolniczego oczyszczonego do jakości gazu ziemnego oraz zasugerował uruchomienie wsparcia *de minimis* dla przedsiębiorstw wytwarzających biopaliwa i biokomponenty w oparciu o krajowe surowce rolnicze.

Adam Stępień
Biuro KRIR

KOLEKTORY SŁONECZNE

KOTŁOWNIE, KOMPLETNE SYSTEMY GRZEWCZE

SPRZEDAŻ, MONTAŻ, DORADZTWO

POMAGAMY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE

WWW.KOLEKTORY.LODZ.PL

TEL. 601 31 00 14

Banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa mogą udzielić w II kwartale 2010 r. rolnikom i przetwórstwu preferencyjnie oprocentowane kredyty inwestycyjne na sumę blisko 1,07 mld zł. Agencja 30 marca określiła bankom limity akcji kredytowej oraz limity dopłat na II kwartał br. Dopłaty z ARiMR pozwalają obniżyć do 2% w skali roku oprocentowanie takich kredytów.

Limity otrzymało 7 central banków:

1. Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
2. Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A.,
3. Mazowiecki Bank Regionalny S.A.,
4. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.,
5. Bank Zachodni WBK S.A.,
6. ING Bank Śląski S.A.,
7. Pekao S.A.

Kredyty dla wsi

Preferencyjnie oprocentowane kredyty inwestycyjne mogą być udzielane w ramach następujących linii kredytowych: na zakup gruntów rolnych (nKZ), młody rolnik (nMR), linie branżowe (nBR), na zakup użytków przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego (nGR), na inwestycje w zakresie nowych technologii produkcji (nNT), podstawowa (nIP), dla grup producentów rolnych (nGP), osadnictwo rolnicze na Gruntach Skarbu Państwa (nOR). Określone to zostało w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 22 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych kierunków działania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121 z późn. zm.) oraz zakresem rzeczowym zadań do realizacji w 2010 roku.

Maksymalna wysokość udzielonego kredytu z dopłatą ARiMR, która pokrywa do 3/4 oprocentowania, nie może przekroczyć:

- 70% nakładów i 8 mln zł na inwestycje w działkach specjalnych produkcji rolnej;
- 70% nakładów i 16 mln zł na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych.

● 70% nakładów i 8 mln zł na inwestycje w działkach specjalnych produkcji rolnej;

● 70% nakładów i 16 mln zł na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych.

Rolnicy inwestujący w rozwój gospodarstwa rodzinnego mogą pokryć kredytem 90% nakładów, a zakładający gospodarstwa na warunkach osadnictwa rolniczego nawet 95%.

Maksymalny okres spłaty takich kredytów wynosi, w zależności od linii kredytowej, od 8 do 20 lat.

Decyzję o przyznaniu kredytu i jego wysokości podejmuje bank, który udziela kredytów z własnych środków. Rolnik składający w banku wniosek o kredyt wraz z planem przedsięwzięcia, które ma być finansowane, może wystąpić także o karencję w spłacie kredytu. W zależności od linii kredytowej bank może przyznać taką karencję na okres do trzech lat.

AR i MR

Z prac Sejmowej Komisji Rolnictwa

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi 8 kwietnia wysłuchała informacji o liniach kredytowych dla rolnictwa w 2010 r. oraz informacji o wypłacie płatności bezpośrednich za 2009 r.

Informację o liniach kredytowych, warunkach i wysokościach kredytów przedstawiła dyrektor Departamentu Finansowego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju – **Aleksandra Szela-gowska**.

W 2009 roku udzielono 51.316 kredytów preferencyjnych na kwotę 2,591 mld zł, z czego 1,8 mld zł to kredyty inwestycyjne, a pozostałe to kredyty klęskowe. W planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na 2010 rok przewidziano na dopłaty do oprocentowania 802 mln zł, co pozwoli udzielić kredytów na ok. 3 mld zł.

Zawarto umowy z 8 bankami na udzielanie kredytów. Jako nowość w bieżącym roku zamierza się wprowadzić sondażowo możliwość częściowej spłaty kapitału kredytu dla kilku tysięcy rolników.

W dyskusji przeważały opinie, że na skutek braku opłacalności produkcji rolnej, w dwóch pierwszych miesiącach bieżącego roku można zaobserwować znikome zainteresowanie kredytami.

Komisja widzi potrzebę spotkania z przedstawicielami banków, realizujących kredyty z dopłatami ARiMR oraz omówienia zasad i trudności w tej akcji banków.

Realizację płatności bezpośrednich w 2009 r. przedstawił zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – **Zbigniew Banasz-kiewicz**.

Od rozpoczęcia naliczania płatności w dniu 6 listopada 2009 r. do dnia 19 marca br. wydano 1.376.346 decyzji o przyznaniu płatności, co stanowi 98,62% złożonych wniosków. W trakcie obsługi jest ponad 19 tys. spraw, w których stwierdzono nieprawidłowości i wymagają one dodatkowych wyjaśnień. W ramach wszystkich tytułów płatności za rok 2009 do 19 marca br. wypłacono kwotę 11.466.341.246 zł.

W dyskusji pozytywnie oceniono realizację płatności za 2009 rok oraz działalność ARiMR w tym zakresie, która wykorzystwała pozytywne doświadczenia z lat poprzednich.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – **Kazimierz Plocke**, poinformował o karze w kwocie ok. 95 mln euro, jaka będzie nałożona na Polskę po kontroli Komisji Europejskiej.

Pomoc doradczą, spotkania rolników i wymianę doświadczeń zakłada porozumienie zawarte przez Izbę Rolniczą w Opolu i Lwowską Izbę Rolniczą na Ukrainie.

Porozumienie między Izbami

Celem porozumienia jest rozwój efektywnej współpracy w dziedzinie rolnictwa między stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi i przedsiębiorstwami obwodu lwowskiego i województwa opolskiego. Przewiduje ono wzajemne działania regionów na korzyść organizacji rolników i w celu obrony ich interesów ekonomicznych.

– Ukraińska izba nie jest jeszcze dobrze zorganizowana i nie ma takich uprawnień jak nasza. Zamierzamy podzielić się wiedzą na temat struktury i zadań izby. Przede wszystkim jednak chcemy być przygotowani na możliwość pisania wspólnych unijnych projektów – mówi **Herbert Czaja**, prezes Izby Rolniczej w Opolu.

W ramach porozumienia będą również organizowane spotkania przedsiębiorców, rolniczych związków zawodowych i organizacji rolniczych w ramach specjalistycznych konferencji, seminariów, targów i wystaw o tematyce rolniczej. Obie organizacje zobowiązały się również do rozwoju wspierania społeczeństw regionalnych i mieszkańców wsi poprzez wymianę i popularyzację lokalnych tradycji kulturowych. Ma być też podjęta współpraca w dziedzinie konsultingu i szkolenia rolników, pracowników agencji rolniczych i doradczych, poszerzenie ich wiedzy we wszystkich dziedzinach, ważnych dla reformy rolnictwa oraz poprawy jakości życia na wsi.

IRO

ARiMR przypomina

0 zakazie wypalania traw

Wiosna długo oczekiwana nareszcie nadeszła. Ładna, słoneczna pogoda może niestety wyzwolić pokusę, aby wypalić pozostałe po zimie trawy. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przypomina, że jest to zabronione i oprócz innych kar, np. nakładanych przez policję, w wypadku rolników przewidziane są konsekwencje finansowe ze strony Agencji. Zakaz wypalania traw jest jednym z „Wymogów dobrej kultury rolnej”, których przestrzeganie jest wymagane m.in. w ramach systemu dopłat bezpośrednich.

Rolnikowi, który ich nie przestrzega, grozi zmniejszenie należnej wysokości wszystkich rodzajów dopłat bezpośrednich o 3%. To oznacza, że o tyle mogą być pomniejszone płatności bezpośrednie wynikające zarówno z jednolitej i uzupełniającej płatności obszarowej, jak i np. płatności cukrowych czy płatności do pomidorów, jeśli zostanie stwierdzone,

że rolnik wypalał trawy na którymkolwiek z uprawianych przez niego gruntów. Wysokość kary może jednak odbiegać od podanej wcześniej wysokości, bo ARiMR każdy przypadek wypalania traw rozpatruje indywidualnie i może karę zwiększyć albo zmniejszyć.

Zgodnie z zasadami, nałożona przez ARiMR sankcja, w zależności od stwierdzonego stopnia winy, może zostać pomniejszona do 1%, jak i podwyższona do 5% należnych rolnikowi płatności obszarowych za dany rok. Kary mogą być też jeszcze bardziej podwyższone, gdyż rolnikowi zostanie np. udowodnione celowe wypalanie traw, bo wtedy ARiMR może obniżyć każdy z rodzajów płatności bezpośrednich aż o 20%, a w zupełnie skrajnych przypadkach stwierdzenia uporczywego wypalania traw, Agencja może pozbawić rolnika całej kwoty płatności bezpośrednich za dany rok.

ARiMR

Korzyści stosowania biopaliw

Korzyści stosowania biopaliw w zakresie zmniejszania emisji gazów cieplarnianych podkreśla raport zatytułowany „Analiza wpływu na handel międzynarodowy i środowisko europejskie polityki w zakresie biopaliw” przygotowany przez Międzynarodowy Instytut Badań w Zakresie Polityk Żywnościowych na zlecenie Komisji Europejskiej.

Zdaniem autorów raportu biopaliwa nie tylko przyczyniają się do redukcji gazów cieplarnianych, ale także redukują naszą zależność wobec ropy oraz promują zatrudnienie na obszarach wiejskich. Pośród bowiem najczęściej stosowanych biopaliw, znajdujemy biodiesel produkowany z roślin oleistych oraz bioeta-

nol wytwarzany ze zbóż lub buraków cukrowych czy trzciny cukrowej.

Badania wskazują także, że zapotrzebowanie na surowce rolne wykorzystywane do produkcji biopaliw w UE do 2020 roku spowoduje jedynie niewielki wzrost wykorzystania gruntów rolnych rzędu 0,07%–0,08% Polityka Unii Europejskiej w zakresie promocji biopaliw nie będzie więc miała znacznego wpływu na wykorzystanie gruntów na poziomie międzynarodowym. Jednak efekt ten będzie większy, jeśli liberalizacja handlu biopaliwami wrośnie. Dlatego też import do UE powinien być uregulowany przez szczególne przepisy.

WOP



Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe HETMAN Sp. z o.o.

ODBIÓR I UTYLIZACJA PADŁYCH ZWIERZĄT

- DOKONUJĄC ODBIORU PADŁYCH ZW., ZAŁATWIAMY WSZELKIE FORMALNOŚCI W ARiMR ZA ROLNIKA
- DYSPOZYCYJNOŚĆ – 24 GODZINY NA DOBĘ
- TELEFONY KONTAKTOWE CZYNNE CAŁĄ DOBĘ
- PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ UPADKÓW

DO NAS WSZĘDZIE BLISKO DZWOŃ - tel. 24 282 16 53, 56 683 25 62, kom. 662 041 241

PUNKTY DYSPOZYCYJNE

SPALARNIA OPDPADÓW ZWIERZĘCYCH OLSZÓWKA 87-400 GOLUB-DOBRZYŃ TEL. 56 683 2562, KOM. 515 204 663	ZAKŁAD POŚREDNI SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE 89-400 SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE TEL. 52 388 22 28, KOM. 515 204 646	ZAKŁAD POŚREDNI UNIN 08-400 GARWOLIN TEL. 25 683 05 29, KOM. 515 204 645	BAZA TECHNICZNA – BEDLNO 24 99-311 BEDLNO TEL/FAX. 24 282 15 53
ZAKŁAD UTYLIZACJI FALBORZ 87-880 BRZEŚĆ KUJAWSKI TEL. 54 252 13 87	PUNKT DYSPOZYCYJNY FLORIANÓW 99-311 BEDLNO TEL. 24 282 16 53, KOM. 662 041 241	PUNKT DYSPOZYCYJNY ANTONIEWO 89-310 LABISZYŃ TEL. 52 384 44 43	ZAKŁAD POŚREDNI FRANCISZKOWO 09-300 ŻUROMIN TEL. 23 676 76 09

- Przedsiębiorstwo działa zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego dot. Ochrony zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt
- Przedsiębiorstwo świadczy usługi dla rolnictwa na podstawie umowy zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie
- Posiada stosowne pozwolenia właściwych jednostek administracyjnych, sanitarnych, inspektoratów ochrony środowiska i weterynarii

Działając z myślą o Polskim Rolnictwie oferujemy:

- Szybkie terminy odbiorów
- Wyspecjalizowane środki transportu zapewniające łatwy i szybki załadunek
- Pełny monitoring padłych przeżuwaczy w zakresie badań na BSE
- Profesjonalną i wyspecjalizowaną kadrę, zapewniającą fachową obsługę

HETMAN Sp. z o.o., Florianów 24, 99-311 Bedlno, Tel./fax: 24 282 16 53, www.hetman.pl, email: hetman@hetman.pl

Przedstawiając sytuację w rolnictwie i na obszarach wiejskich województwa podkarpackiego należy mieć na uwadze fakt, że jest ona przede wszystkim wynikiem swoistych uwarunkowań społeczno-ekonomicznych, a także określonej specyfiki tego regionu.

Ta specyfika kształtowana jest w głównej mierze czynnikami strukturalnymi, takimi jak: duże rozdrobnienie agrarne, nadmiar siły roboczej, niska towarowość produkcji, które w zasadniczym stopniu określają możliwości funkcjonowania poszczególnych kierunków produkcji rolnej, a także w istotny sposób oddziałują na poziom i warunki życia ludności wiejskiej. Obszary wiejskie tutejszego województwa zamieszkuje ok. 60% ogólnej liczby mieszkańców (kraj ok. 38%). W ogólnej liczbie ludności związanej z gospodarstwami rolnymi przeważają osoby w wieku produkcyjnym - 58,1% oraz przedprodukcyjnym - 26,2%.

Generalnie rolnictwo na Podkarpaciu posiada tradycyjny charakter, a zdecydowana większość gospodarstw prowadzi wielokierunkową, ekstensywną produkcję rolną.

W województwie funkcjonuje 180,6 tys. gospodarstw rolnych (pow. 1 ha UR), z czego aż 82,2% to gospodarstwa małe o powierzchni nieprzekraczającej 5 ha, w których posiadaniu znajduje się około 352 tys. ha, tj. 52,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Natomiast gospodarstwa 15 ha i większe stanowią zaledwie 1,6% i dysponują one ok. 110,4 tys. ha, tj. 10,5% ogółu gruntów rolnych. Należy zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat liczba tych gospodarstw powoli, ale systematycznie wzrasta (z 611 w 1996 r. do 2901 w 2008 r.), co wskazuje na postępujący stopniowo proces koncentracji ziemi i tworzenie silnych ekonomicznie gospodarstw nastawionych na intensywną produkcję rynkową.

Ponadto na uwagę zasługuje również fakt, że na Podkarpaciu wzrosło zainteresowanie zakupem ziemi, jak też systematycznie wzrasta cena gruntów rolnych i aktualnie kształtuje się ona na poziomie ok. 12 tys. zł za 1 ha.



Ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 772,1 tys. ha, tj. 43,4% obszaru województwa, z czego w użytkowaniu sektora prywatnego znajduje się 737,5 tys. ha. Przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego (w grupie pow. 1 ha) wynosi 3,97 ha (kraj 8,74 ha) i wykazuje tendencję wzrostową (1,3% w porównaniu do 2007 r.).

W województwie występuje w dużym zakresie zjawisko rozproszenia przestrzennego rozłogu gospodarstw (tzw. szachownica gruntów). Przeciętne gospodarstwo posiada od kilku do kilkunastu działek, których średnia wielkość nie przekracza 0,35 ha, przy czym bardzo często są one znacznie oddalone od siedlisk, stąd też istnieje pilna potrzeba przeprowadzania prac scaleniowo-urządzeniowych na obszarze co najmniej 550 tys. ha.

Województwo podkarpackie posiada korzystne warunki przyrodniczo-glebowe do



produkcji rolnej. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 70,4 punkta (średni dla kraju 66,6 punkta).

Ogólna powierzchnia zasiewów wynosi 417,5 tys. ha, w której najwyższy udział mają zboża ok. 297 tys. ha, tj. 71%, ziemniaki ok. 47 tys. ha tj. 11,2% i rośliny pastewne ok. 35 tys. ha, tj. 8,3%.

Pozytywnym zjawiskiem, jakie obserwuje się na terenie województwa, jest zmniejszenie się powierzchni gruntów odłogowanych i ugorowanych z blisko 205 tys. ha w 2002 r. do ok. 50 tys. w 2008 r. i jest to w głównej mierze wynikiem funkcjonowania systemu finansowego wsparcia rolnictwa po akcesji do UE, w tym przede wszystkim płatności bezpośrednich.

Niski jest poziom nawożenia i wapnowania gleb, bowiem w roku gospodarczym 2007/2008 zużycie nawozów mineralnych wynosiło nieco ponad 66 kg w przeliczeniu na czysty składnik NPK przy średnim w kraju blisko 133 kg oraz wapna nawozowego w ilo-

głównie w branżach: mięsnej, mleczarskiej, owocowo-warzywnej, zbożowo-młynarskiej i cukierniczej.

Szacuje się, że zaspokojenie potrzeb przetwórczych przemysłu rolno-spożywczego w dużym stopniu następuje w oparciu o surowiec produkowany na terenie naszego województwa, przy czym w niektórych branżach (mleko, zboża, owoce, warzywa, żywiec wołowy i wieprzowy) istnieją możliwości zwiększania lokalnej produkcji poprzez wdrażanie odpowiednich instrumentów bądź form wsparcia istniejącej produkcji lub uruchomienia jej w nowych gospodarstwach.

W przetwórstwie żywności na przestrzeni ostatnich kilku lat nastąpił wyraźny postęp w zakresie dostosowania zakładów unijnych do standardów sanitarno-higienicznych. Aktualnie na terenie województwa w przetwórstwie surowców pochodzenia zwierzęcego funkcjonuje 205 podmiotów posiadających status zatwierdzonych do produkcji i handlu na obszarze UE i stanowią one 70% ogółu zakładów przetwórczych tej branży. Ponadto 75 zakładów przetwarzających mięso posiadało przyznany okres przejściowy do końca 2009 r. na dostosowanie do wymogów unijnych.

W pozostałych branżach przetwórstwa rolno-spożywczego większe zakłady zakończyły już wdrażanie systemów jakości i uzyskały międzynarodowy certyfikat ISO serii 9000, a system HACCP jest już powszechnie stosowany w zdecydowanej większości zakładów produkujących żywność bądź jest on obecnie w końcowym etapie wprowadzenia. Efektem realizacji wspomnianych programów dostosowawczych wyraźnej poprawie uległa technika opakowań, a w ofercie towarowej znacznie wzrósł udział produktów o wysokim standardzie jakościowym i wydłużonej trwałości.

Coraz więcej wprowadzanych jest na rynek produktów wytwarzanych w oparciu o receptury oryginalne i tradycyjne, wzrasta również udział żywności wytwarzanej metodami ekologicznymi.

W minionym roku na terenie Podkarpacia minione zostało 98,6 tys. ton zbóż oraz 67,2 tys. ton żywca rzeźnego. Należy podkreślić, że na przestrzeni ostatnich kilku lat systematycznie wzrasta wartość skupowanych produktów rolnych, bowiem w 2000 r. wynosiła ona 518,6 mln zł, zaś w 2007 r. osiągnęła już poziom 686,3 mln zł.

Podkarpackie rolnictwo ze względu na niską intensywność produkcji praktycznie nie oddziałuje w sposób negatywny na stan lokalnego środowiska i krajobrazu. Z tego względu walory przyrodnicze obszarów wiejskich w połączeniu z dużymi zasobami siły roboczej tworzą korzystne warunki do rozwoju pracochłonnych kierunków produkcji, w tym rolnictwa ekologicznego.

W roku 2008 na terenie województwa podkarpackiego łącznie we wszystkich formach organizacji funkcjonowało 1995 gospodarstw ekologicznych. Powierzchnia użytków rolnych,

na których prowadzono uprawę metodami ekologicznymi, zwiększyła się w roku 2008 o blisko 7,3 tys. ha i na koniec roku wynosiła ogółem 29 tys. ha. Naturalną konsekwencją tego faktu był wzrost ilości przetwórci ekologicznych, których liczba na koniec 2008 roku wyniosła 19.

Jedną z ważnych działalności coraz częściej podejmowanych przez rolników w niektórych rejonach województwa są usługi agroturystyczne. Dotyczy to przede wszystkim tych terenów, gdzie istnieją atrakcyjne obszary przyrodniczo-krajobrazowe (głównie południowej i wschodniej części województwa). Aktualnie na terenie województwa podkarpackiego funkcjonuje 628 gospodarstw agroturystycznych dysponujących łącznie 2324 pokojami gościnnymi, w których znajduje się ponad 6 tys. miejsc noclegowych. W aspekcie ekonomicznym agroturystyka stanowi dodatkowe źródło dochodu dla mieszkańców obszarów wiejskich oraz tworzy integralny element zrównoważonego rozwoju wsi.

Z chwilą wejścia do Unii Europejskiej rolnicy i mieszkańcy środowisk wiejskich Podkarpacia stali się beneficjentami wspólnotowych instrumentów finansowego wsparcia funkcjonujących w ramach realizowanej WPR. Skutkiem tego w okresie pięciu lat naszego członkostwa do gospodarstw rolnych i na obszary wiejskie w tutejszym województwie wpłynęły środki w kwocie ponad 3 mld zł.

Pozyskane tą drogą środki stymulują pożądane zmiany w podkarpackim rolnictwie i środowisku wiejskim. Ponadto objęcie naszego rolnictwa mechanizmami WPR ma również korzystny wpływ na jego sytuację ekonomiczną, bowiem znaczący strumień środków, który zasilił ten sektor pozwolił na poprawę dochodów osobistych rolników oraz umożliwił modernizację i unowocześnienie wielu gospodarstw między innymi poprzez wyposażenie w nowoczesne maszyny i urządzenia rolnicze, budowę bądź remont obiektów inwentyrarskich i gospodarczych, a w konsekwencji poprawę efektywności produkcji oraz bezpieczeństwa pracy.

Programując perspektywnie kierunki rozwoju sektora rolnego w warunkach województwa podkarpackiego, jako jedno z podstawowych założeń przyjęto realizację modelu wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa. Proponowany model w większości swoich założeń zgodny jest z oczekiwaniami społecznymi. W związku z tym, uwzględniając istniejące uwarunkowania i specyfikę naszego regionu, szczególnego znaczenia w procesie aktywizacji społeczno-gospodarczej obszarów wiejskich upatrujemy w różnorodnych formach dodatkowych i alternatywnych źródeł dochodu ludności rolniczej i pozostałych mieszkańców wsi.

W tej sytuacji preferowane są działania związane ze specyfiką regionu oraz pełniejszym wykorzystaniem wewnętrznych czynników rozwoju. Do takich kierunków, na które szczególnie stawiamy w wielofunkcyjnym rozwoju obszarów wiejskich, należą: agroturystyka, drobne przetwórstwo żywności, rozwijanie wytwarzania produktów tradycyjnych i regionalnych, rolnictwo ekologiczne, usługi bytowe i produkcyjne oraz rzemiosło. Ponadto dużych szans na uzyskanie dodatkowych dochodów przez rolników i ludność wiejską w tut. regionie upatrujemy między innymi w:

- produkcji rzepaku i biomasy z przeznaczeniem na cele energetyczne,
- wykorzystaniu istniejących nisz produkcyjnych, w tym odradzaniu tradycyjnych upraw i kierunków produkcji, jak: wikliniarstwo i rękodzieło, produkcja i przetwórstwo lnu, pszczelarstwo oraz uprawa winorośli i produkcja win.

Rafał Kumek
Dyrektor Wydziału
Środowiska i Rolnictwa
Podkarpacki Urząd Wojewódzki



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europa Inwestująca w obszary wiejskie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013

Konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne w roku 2010

Szanowni Państwo!

Uprzejmie informujemy, że zgodnie z Planem Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007-2013 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wspólnie z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Radomiu podjęło działania zmierzające do zorganizowania III edycji konkursu na najlepsze gospodarstwo ekologiczne.

Konkurs ma na celu identyfikację i szerzenie dobrych praktyk w zakresie rolnictwa ekologicznego, wdrażanie takich rozwiązań w gospodarstwach rolnych oraz rozpowszechnianie wiedzy zakresu rolnictwa ekologicznego. Gorąco Państwa zachęcamy do wzięcia udziału tym przedsięwzięciu i propagowanie idei rolnictwa ekologicznego.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z regulaminem do konkursu nie może przystąpić osoba, która była laureatem wojewódzkiego etapu konkursu w latach 2008 i 2009 w kategorii, w której zgłasza się do udziału w 2010 roku. Zgłoszenia do konkursu należy składać w siedzibie Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa. Termin składania zgłoszeń upływa z dniem **31 maja 2010 roku**. Szczegółowe informacje na temat konkursu dostępne są na stronie internetowej Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Radomiu. Informacje: (0-22) 729 66 34

www.cdr.gov.pl

II edycja Ogólnopolskiego Konkursu na najlepszą pracę magisterską/doktorską w zakresie polityki jakości żywności

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaprasza do uczestnictwa w Konkursie absolwentów polskich uczelni wyższych, którzy obronili pracę magisterską/doktorską w roku akademickim 2007/2008, 2008/2009 lub 2009/2010.

Celem konkursu jest wyłonienie najlepszych prac poświęconych szeroko rozumianym problemom teorii i praktyki w zakresie polityki jakości żywności, tj. rolnictwu ekologicznemu, systemowi Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych lub Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności, a także związanych z innym systemami jakości żywności.

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest złożenie pracy magisterskiej/doktorskiej wraz z załącznikami w terminie do dnia **15 września 2010 roku**. Prace konkursowe należy składać w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa w pokoju 465. Prace złożone lub wysłane po terminie nie będą rozpatrywane.

Zapraszamy do udziału!

(Szczegółowe informacje o Konkursie zawiera Regulamin Konkursu, tel. (0-22) 623 25-64)



Każdy gospodarz na pytanie, czy dba o swoją glebę, odpowie, że oczywiście dba i daje wszystko, czego rośliny potrzebują. Jest również przekonany, że jak nie posypie konkretnych ilości nawozu i nie zastosuje środków chemicznych to nic z uprawy nie będzie. To jest niestety powszechnie panujące odczucie wśród rolników. Pozwala to nakreślić spiralę chemizowania naszego rolnictwa.

Nie mamy oceny co potrzebuje gleba, tylko co potrzebuje roślina, a dokładniej, jakie ma wymagania nawozowe. Każda roślina uprawna jest dokładnie opisana w zakresie potrzeb nawozowych. Jednak w tych opisach najbardziej pomijany segmentem jest udział biologii gleby, jej siły rodnej. Zapewne wielu czytelników w tym momencie zaczyna się zastanawiać co to jest ta siła rodna gleby. To jest siła żywych mikro- i makroorganizmów, które w zdrowej glebie mają swoje siedlisko, kierują zachodzącymi procesami, przetwarzają materię organiczną w humus i tworzą dla rośliny komfortowe warunki wzrostu zabezpieczając jej potrzeby pokarmowe. Przecież gleba to ustrój ożywiony. Odpowiednia zawartość próchnicy (min. 3%) i bogate życie biologiczne z dominacją pożytecznej mikroflory oznacza obecność na 1 ha w warstwie ornej od 15 do 20 ton mikroorganizmów. Dlatego należy zadać pytanie wobec wszystkich programów nawożenia w konwencjonalnym rolnictwie: który z nich uwzględni życie gleby?, który wskazuje na możliwość wykorzystania niedostępnych dla rośliny i zalegających w glebie ogromnych ilości składników potasowych, fosforowych, wapniowych, magnezowych itd? Dlaczego głównym proponowanym rozwiązaniem jest ciągle dodawanie kolejnych porcji tych składników? Dlaczego w badaniach gleby nie wykonuje się powszechnie badań na zawartość próchnicy? Czyżby postęp w rolnictwie miał polegać na działaniu wbrew prawom natury? Kiedy w systemie nauczania pojawiają się informacje, że mikroorganizmy są przede wszystkim sprzymierzeńcem człowieka i całkowicie warunkują optymalny przebieg procesów życiowych roślin, zwierząt i nade wszystko człowieka. Dlaczego zachęca się rolnika do szkodliwej dla jego kieszeni i środowiska agrotechniki forsującej wapnowanie wapnem tlenkowym, głębokie orki, ogromne ilości zabiegów chemicznych? Warto postawić pytanie co jest w tym działaniu POSTĘPEM a co PODSTĘPEM.

W wyniku stosowania nadmiernych ilości różnych środków chemicznych, gleba traci swoją siłę rodną, spieka się, staje się trudna do uprawy, traci właściwości sorpcyjne, wielokrotnie zmniejsza się w niej ilość mikroorganizmów. Przechodzi do roli bioreaktora samooczyszczającego się, a staje się magazynem różnorodnych chorobotwórczych mikroorganizmów uniemożliwiających rozwój roślin bez zabiegów chemicznych. Wyhamowują ulega proces próchniczny. Duża część materii organicznej znajdującej się



Pożyteczne mikroorganizmy

w glebie po prostu gnije potęgając wydzielenie się toksyn i w konsekwencji degradację gleby.

Roślina pobiera w nadmiarze wiele szkodliwych substancji zalegających w glebie, jest podatna na wszelkie infekcje. Jej nasiona i owoce w późniejszym magazynowaniu i przetwarzaniu są nietrwałe. W części gleb o nadmiernej koncentracji substancji chemicznych roślina nie może już rosnąć. Wymienione negatywne zjawiska dotyczą gleby i rośliny. Ale



to dopiero początek łańcucha śmierci. Kolejni jego uczestnicy, czyli zwierzęta i na końcu ludzie kumulują w swoich organizmach walory tych rzekomo zdrowych plonów i stają się z roku na rok słabsi przez utratę odporności. Tylko zdrowa gleba wyda zdrowy plon. Przywrócenie właściwych, zdrowych procesów w glebie winno być honorem każdego rolnika. I taką szansą jest naturalna ProBiotechnologia oparta na kompozycjach pożytecznych mikroorganizmów. Jej wdrażanie powoduje, że gleba zdrowieje. Wzrasta aktywność procesów próchnicznych. Te pociągają za sobą poprawę właściwości gleby.

Według źródeł statystycznych, zawartość próchnicy w glebach, na obszarze Polski, jest zróżnicowana i waha się między 0,6–6%, przy czym jest ona największa w **czarnozemach, czarnych ziemiach, rędzi-**

nach i madach, natomiast najmniejsza w glebach **bielicowych (bieliczoziemne gleby)**, płowych i brunatnych. Niestety, korekcie podlega informacja o tych potencjalnie najlepszych glebach. Wg badań glebowych prowadzonych przez rolników większość tych gleb posiada zawartość próchnicy poniżej 3%, a nie brakuje wśród nich takich, które zawierają około 1%.

Substancje próchniczne wpływają dodatnio na tworzenie się struk-

nia promienie słoneczne, poprawiając właściwości termiczne gleby.

Próchnica odpowiada za 20 - 70% całkowitej pojemności sorpcyjnej gleby.

Związki próchniczne zwiększają zdolności buforowe gleb, regulując i stabilizując odczyn gleby.

Próchnica reguluje stężenie kationów Ca^{2+} , Mg^{2+} , NH_4^+ , Na^+ , K^+ i H^+ w roztworze glebowym, poprzez ich uwalnianie bądź sorbowanie.

Próchnica ma znaczny wpływ na gospodarkę azotem i fosforem. Jest podstawowym źródłem C, N i P, które w tej postaci są magazynowane w glebie. Formy te po mineralizacji są dostępne dla roślin wyższych.

Aktywny proces próchniczny świadczy o dużej bioróżnorodności, w tym dużej ilości pożytecznej mikroflory. Metabolity wielu z tych mikroorganizmów mają detoksykujące działanie na substancje szkodliwe zalegające w glebie np: pochodzące po środkach chemicznych. Z badań prowadzonych przez Stevensona (1982) i Kopalińskiego (1993) wynika, że to fitosanitarne działanie jest spowodowane silnym mnożeniem się mikroorganizmów saprofitycznych, które są antagonistami fitopatogenów. Stąd też zdrowa gleba jest bioreaktorem samooczyszczającym się. Zdrowa gleba tworzy optymalne warunki dla rozwoju silnego, obfitego systemu korzeniowego. Wszelkie resztki roślinne ulegają rozkładowi przysparzając kolejnych porcji próchnicy. Zdrowa gleba o dużej zawartości próchnicy i potencjale kilkunastu ton mikroorganizmów w warstwie ornej na 1 ha niweluje skutki nadmiernych opadów nie pozwalając na powierzchniową erozję i chroni przed skutkami suszy dzięki możliwości magazynowania wody.

W zdrowej glebie w ryzosferze (strefie włóśnikowej) znajduje się

wielkie bogactwo pożytecznych mikroorganizmów i substancji ich przemiany materii – odżywczych dla roślin. To jest naturalne zabezpieczenie roślin, szczególnie efektywne w okresach suszy lub po uszkodzeniach mechanicznych i chemicznych. Roślina ma wtedy utrudnioną możliwość czerpania składników z roztworu glebowego i mikroorganizmy spełniają funkcję swoistej kroplówki udostępniając roślinie potrzebne substancje odżywcze.

ProBiotechnologia SCD przywraca dominację pożytecznych mikroorganizmów, regenerując siłę rodną gleby. Zwiększona bioróżnorodność, aktywniejszy proces próchniczny, zwiększone absorbowanie azotu, udostępnianie trudno dostępnych lub niedostępnych dla roślin makro i mikroelementów to źródła składników dzięki którym można zmniejszyć nawożenie mineralne bez strat w wysokości plonu. Po kilku latach stosowania ProBiotechnologii uzyskujemy oszczędności w ilości stosowanych nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin od 60 do 100%.

Zdrowa gleba bogata w próchnicę uniemożliwia wypłukiwanie azotu do wód. Ta funkcja próchnicy ma nieocenione znaczenie i winna być drogowskazem działania wszystkich ludzi, dla których ważne jest zdrowe środowisko.

Zdrowa gleba dezaktywuje metale ciężkie uniemożliwiając przedostawanie się ich do uprawianych roślin.

Zdrowa gleba ma odczyn obojętny. Dlatego też należy z wielką wagą podchodzić do wapnowania gleb. Przekonanie, że wapnowanie poprawia strukturę gleby, jest prawdziwe tylko w części. W wielu przypadkach prowadzi do jej degradacji, zlewania się, spiekania i utraty jej struktury gruzełkowej. W glebie żyją żywe organizmy. Procesy chemiczne zachodzące w glebie po przeprowadzonym wapnowaniu technicznym wapnem tlenkowym, jest zabójcze dla wszystkich mikroorganizmów w glebie. Chcąc mieć zdrową, aktywną glebę należy czynić wszystko, aby zachodziły w niej właściwe procesy mikrobiologiczne.

Naturalna ProBiotechnologia SCD jest wzorcową propozycją gospodarowania w zgodzie z naturą i z korzyścią dla człowieka.

Jednocześnie jest to możliwość osiągnięcia wysokich plonów z naturalnie zdrowych roślin. To przykład, że można osiągać rezultaty lepsze niż przy stosowaniu modyfikacji genetycznych. Jest to więc naturalna alternatywa dla GMO i co ważne: dostępna bez dodatkowych ustaw i przy pełnej akceptacji społeczeństwa. Pozwala znacznie zredukować, a w wielu przypadkach wyeliminować konieczność użycia środków chemicznych. To najlepsze rozwiązanie na wykorzystanie naturalnie dostępnej wody. Takie rolnictwo zwrócone ku wartości gleby jest trwałą wartością dla przyszłych pokoleń, bo daje stabilny fundament do ciągłego odtwarzania i odradzania w łańcuchu życia.

**Mgr inż. Sławomir Gacka,
Krajowe Centrum
Mikroorganizmów
www.probiotics.pl**

W materiale wykorzystano opracowania Profesora Jerzego Webera dyr. Instytutu Gleboznawstwa i Ochrony Środowiska Rolniczego UP we Wrocławiu

Pomogą wypełnić wnioski o dopłaty obszarowe

Podkarpacka Izba Rolnicza w Boguchwale przypomina rolnikom, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmuje do 17 maja br. wnioski o przyznanie płatności na rok 2010. Poprawnie wypełnione wnioski należy sukcesywnie składać w odpowiednich biurach powiatowych Agencji. W związku z tym, że w porównaniu do roku ubiegłego są zmiany w sposobie wypełniania wniosków, Podkarpacka Izba Rolnicza informuje, że podobnie jak w latach wcześniejszych, pracownicy i stażyści-konsultanci udzielają bezpłatnej pomocy w zakresie wypełniania wniosków obszarowych oraz wypełniają je na prośbę zainteresowanych rolników.

● powiat brzozowski:	Urząd Gminy i Miasta Brzozów, ul. Armii Krajowej 1
● powiat dębicki:	budynek KAPRYS Dębica, ul. Krakowska 1
● powiat jarosławski:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Jarosławiu, ul. Dąbrowskiego 18, Urząd Gminy Wiązownica,
● powiat jasielski:	Urząd Gminy Jasło, ul. Stowackiego 4
● powiat kolbuszowski:	Urząd Miasta i Gminy Kolbuszowa, ul. Obrońców Pokoju 21
● powiat krośnieński:	Urząd Gminy Wojaszówka
● powiat lubaczowski:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Lubaczowie, ul. Wyszyńskiego 31
● powiat łańcucki:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Łąncucie (czw-pt)
● powiat mielecki:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Mielcu, ul. Głowackiego 5 (budynek Ruch-u),
● powiat przemyski:	Biuro Rady Powiatowej PIR Przemyśl, ul. Borelowskiego 1
● powiat przeworski:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Przeworsku, ul. Mickiewicza 12
● powiat ropczycko-sędziszowski:	Urząd Gminy Iwierzycy
● powiat rzeszowski:	Urząd Miasta Głogów Młp. ul. Rynek 1 (od 12 kwietnia) Biuro Izby w Boguchwale, ul. Tkaczowa 146
● powiat sanocki:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Sanoku, ul. 3 Maja 15
● powiat strzyżowski:	Urząd Gminy Niebylec (oprócz wtorków), Biuro Rady Powiatowej PIR w Strzyżowie, ul. Daszyńskiego 3 (tylko wtorek),
● powiat tarnobrzeski:	Biuro Rady Powiatowej PIR w Tarnobrzegu, ul. Św. Barbary 6.

W tym roku na terenie województwa podkarpackiego rolnicy mogą skorzystać z pomocy samorządu rolniczego w wypełnianiu wniosków w następujących miejscach (tabela).

Pomoc w wypełnieniu wniosku rolnicy mogą uzyskać w godzinach pracy instytucji, w których doradcy Izby pełnią dyżury przez okres kampanii wnioskowej.

W ubiegłym roku z pomocy samorządu rolniczego w wypełnianiu wniosków skorzystało 6 630 podkarpackich rolników.

Szczegółowe informacje na temat pomocy przy wypełnianiu wniosków można uzyskać w siedzibie

**Podkarpackiej Izby Rolniczej
w Boguchwale,
ul. Tkaczowa 146,
tel. (017) 87 14 078
lub na stronie internetowej
Izby www.pir.xo.pl**

**Wiesław Lada
Dyrektor Biura PIR**

Termin płatności obszarowych

Na wniosek Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do ministra rolnictwa i rozwoju wsi o rozważenie możliwości jednoczesnego określenia w decyzji o przyznaniu płatności wydawanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa terminu planowanej realizacji przelewu środków na indywidualne konta rolników.

Uzasadniając swoje wystąpienie zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej powołuje się na postulaty zgłaszane samorządowi rolniczemu zgodnie z którymi rolnicy domagają się, aby decyzja o

przyznaniu płatności określała również termin faktycznego przelewu pieniędzy na indywidualne konto rolnika, co pozwoliłoby rolnikom na efektywniejsze zarządzanie własnym gospodarstwem rolnym.

Obecnie jest to tylko ramowy termin od 1 grudnia do 30 czerwca kolejnego roku kalendarzowego, przez co rolnicy pozostają w niepewności, co do terminu przelewu. Wpływa to negatywnie na ich płynność finansową i możliwość realizacji inwestycji, w tym zaciągania zobowiązań w ramach prowadzonej działalności.

WOP

Czas na nowalijki

O tym, że na nowalijkach można nieźle zarobić dobrze wiedzą mieszkańcy gminy Piątek w województwie łódzkim. Zgodnie już z kilkuletnią tradycją również i w tym roku wraz ze zniknięciem śniegu na polach wokół Piątku pojawili się rolnicy budujący foliowe tunele. Obecnie wysadzone są w nich ziemniaki oraz wysiewana jest marchew, pietruszka, seler, rzodkiewka oraz sałata, kapusta i kalafior. Wczesne odmiany warzyw powinny najpóźniej w czerwcu (ze względu na dłuższą zimę – w tym roku sadzenie opóźnione jest co najmniej o trzy tygodnie) trafić na nasze stoły

wypierając warzywa sprowadzane zza granicy.

Każdy z plantatorów chce jak najszybciej zebrać plon, ponieważ ze sprzedaży pierwszych nowalijek jest najwyższy zysk. Przewiduje się, że w tym roku za kilogram hodowanych pod folią wczesnych ziemniaków, rolnik może otrzymać nawet 10 złotych, a pęczek marchewki może kosztować od 2 – 4 złotych.

Warto więc przy małej opłacalności produkcji zbóż czy hodowli trzody chlewnej, postawić na produkcję wczesnych warzyw.

WOP



**40 LAT DOŚWIADCZENIA
W CAŁEJ EUROPIE**

**ZBIORNIKI ŻELBETOWE
DLA BIOGAZOWNI,
ZBIORNIKI DLA
OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW,
ZBIORNIKI I SIŁOSY
NA WSZELKIE MATERIAŁY
PŁYNNE I SYPKIE.**



ul. Budowlana 17
41-100 Siemianowice Śl.
Tel.: (0048) 32/203-08-02
Fax: (0048) 32/203-92-22

WSPÓŁPRACUJEMY Z UZNANYMI
FIRMAMI OD TECHNOLOGII BIOGAZU!

www.wolfssystem.com



POLSKA IZBA GOSPODARCZA
MASZYN I URZĄDZEŃ ROLNICZYCH

**zielone
AGRO SHOW 2010**

IX MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA ROLNICZA ZIELONE AGRO SHOW 2010

KĄKOLEWO
woj. wielkopolskie, gmina Grodzisk Wielkopolski
22-23 maja 2010 r.

seminaria tematyczne i konkurs dla młodzieży;
Organizator zwraca część kosztów dojazdów grupowych;
wstęp, parkingi i katalogi wystawy bezpłatne
Po raz pierwszy pokaz bydła hodowlanego!

ORGANIZATOR WYSTAWY
POLSKA IZBA GOSPODARCZA MASZYN I URZĄDZEŃ ROLNICZYCH
87-100 Toruń, ul. Poznańska 118
tel. +48 (056) 651 47 40, 623 31 25, fax +48 (056) 651 47 44, e-mail biuro@pigmiur.pl

Honorowy patronat
Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

TVP 1 Patronat medialny
Telewizja Polska S.A.
Program 1

Polska Federacja Hodowców Bydła
i Producentów Mleka
Wielkopolski Związek Hodowców i Producentów Bydła

DOKUMENTY ZGŁOSZENIOWE ORAZ WIĘCEJ INFORMACJI NA TEMAT WYSTAWY W INTERNECIE www.agroshow.pl

Nie tylko chleba ze smalcem można było spróbować podczas II Międzynarodowych Targów Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki, które odbyły się w dniach 9 – 11 kwietnia w Kielcach.

Na gości targowych czekały regionalne smakołyki z całej Polski, poczynawszy od wszelakich ciast i wędlin, skończywszy na miodach i nalewkach. Przedstawiciele gmin i Lokalnych Grup Działania, którzy przyjechali w tym roku do Kielc, aby promować atrakcje turystyczne swoich małych ojczyzn, oprócz kolorowych folderów przywieźli również kapele i zespoły ludowe oraz wyroby rękodzieła artystycznego. Zachęcali do przyjazdu w swoje strony oprócz wystawców z Polski również goście z Bułgarii, Łotwy, Białorusi, Estonii i Mołdawii.

Agrotravel 2010



Tegorocznej wystawie, której ideą jak podkreślają organizatorzy (Targi Kielce Sp. z o.o., Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego oraz Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego) jest szeroko rozumiana komercjalizacja tury-

styki wiejskiej, towarzyszyła Międzynarodowa konferencja „Turystyka na drodze do komercjalizacji”. W jej trakcie specjaliści oraz osoby na co dzień związane z agroturystyką dyskutowa-

li między innymi na temat tworzenia i sposobów finansowania gospodarstw agroturystycznych.

WOP





ROLTOP

MASZYNY ROLNICZE

Wieliczki, 19-404 Wieliczki,
ul. Lipowa 6
(087) 520 28 92
- wieliczki@roltop.pl

Głabowo, 11-520 Ryn
(087) 420 90 48
- glabowo@roltop.pl

Grzmiąca, 78-450 Grzmiąca
(094) 373 71 55
- grzmiaca@roltop.pl

Kołaczkowo, 62-306 Kołaczkowo
(061) 438 51 94
- ankowiak@roltop.pl





EXPOM SP. Z O.O.
Krośnice 99-340 ul. Parkowa 2, tel. (024) 252 30 03
e-mail: weremczuk@wp.pl (024) 252 43 06
expom@expom.com.pl fax (024) 252 16 50
www.expom.eu tel. kom. 0 605 540 287



AJAX



JACEK



TYTAN



TORNADO



WICHER

www.expom.eu



Centrala Nasienna Sp. z o.o. w Sieradzu

Zamówienia przyjmowane są pod numerami telefonów:
98-200 Sieradz, ul. POW 30
(0-43) 827-13-31 lub (0-43) 822-43-57
Filia 98-100 Łask, ul. Żeromskiego 74
tel./fax (0-43) 675-22-09 lub (0-43) 675-20-55

Oferta sprzedaży

SADZENIANKI ZIEMNIAKA:

Bardzo wczesne: Arielle, Denar, Karatop, Lord, Orlik, Velox, Colette

Wczesne: Owacja, Vineta, Rosalind

Średnio wczesne: Irga, Tajfun, Promyk

Średnio późne: Bryza, Jelly, Syrena

I inne odmiany krajowe i zagraniczne



Prowadzimy sprzedaż na terenie całego kraju!!!



Biogazownie na wsi można budować za pieniądze z PROW 2007 - 2013

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizuje Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Budżet Programu wynosi 17,2 miliarda euro. Z tych pieniędzy można dofinansować inwestycje, także niezwiązane bezpośrednio z działalnością rolniczą. Jest to ogromna szansa dla wielu rolników poszukujących dodatkowych źródeł dochodów poza ich podstawową działalnością rolniczą, a także chcących zmniejszać koszty funkcjonowania swoich gospodarstw czy firm zajmujących się przetwórstwem żywności. Dobrym pomysłem jest dla nich np. budowa biogazowni czy kolektorów słonecznych, tym bardziej, że koszty poniesione na realizację takiej inwestycji można dofinansować z jednego z czterech działań PROW 2007-2013. Oczywiście trzeba wybrać jedno z tych działań, jako źródło dofinansowania, biorąc pod uwagę wybór celów inwestycji. Jeśli więc beneficjent zamierza wybudować małą biogazownię na terenach wiejskich, produkującą biogaz na sprzedaż, może ubiegać się o wsparcie z działań: „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” lub „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

Natomiast refinansowanie, czyli zwrot pieniędzy wydanych na zakup i instalację urządzeń biogazowni można uzyskać z dwóch innych działań PROW 2007 – 2013: „Modernizacja gospodarstw rolnych” i „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”. Warunkiem uzyskania wsparcia jest to, że biogazownia lub kolektor słoneczny będzie częścią projektu inwestycyjnego realizowanego przez rolnika lub przedsiębiorcę unowocześniającego swój zakład przetwórczy. W tym przypadku bardzo istotne jest to, że energię uzyskaną z tych urządzeń beneficjenci zobowiązani są wykorzystywać wyłącznie na własne potrzeby.

Tegoroczne terminy uruchomienia wymienionych działań zostaną podane m.in. na stronie internetowej ARiMR.

Więcej informacji nt. tego rodzaju wsparcia znajdą Państwo na stronie internetowej ARiMR: www.arimr.gov.pl. Zapraszamy także do oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji. Nasi eksperci udzielą Państwu informacji o warunkach skorzystania z tego typu wsparcia. Można też skorzystać z bezpłatnej infolinii: **0 800 380 084 - czynnej przez 7 dni w tygodniu w godz. 7-21.**

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie
Publikacja opracowana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Ministerstwo
Rolnictwa i Rozwoju Wsi